

BUDAPEST

M. Kir. Külügymin. sajtóarchivuma

I. Disztár 2

NOV

eli Ujság

17. évfolyam 292. szám

Urednik — Szerkeszti
Andrée Dezső

Noviszád, 1936 november 23. hétfő

A madridiak valamennyi kereskedelmi hajójukat felfegyverzik és bombázni akarják Spanyol-Marokkót

A külképviseletek és a nem harcoló lakosság védelmére semleges sávot létesítenek Madridban

Madridról jelentik: Madridban és környékén heves ütközetek folynak. A nemzetiek megcáfolják a madridi rádiókat azt a közleményt, hogy a vörösök visszafoglalták az egyetemi városnegyed.

Az egyetemi városrészen keresztül a nemzetiek folytatták előnyomulásukat a Macola negyedik, ahol elfoglalták az úgynevezett nyári palotát.

Az ütközetek során minden kétséget kizáróan megállapították, hogy a madridiak soraiban orosz tisztek és katonák is harcolnak. Így most már a nemzeti csapatok tulajdonképpen nem spanyolokkal és katalánokkal, hanem a szovjettel állanak szemben.

A nemzetiek kezén levő rádió-állomások jelentik, hogy a madridi állásokban a nemzetiek fölénye nyilvánvaló. A vörösök jóformán ki sem mozdulhatnak állásaikból, mert a nemzetiek valamennyi összköttetésüket tűz alatt tartják.

A HAVAZÁS AKADÁLYOZZA A HADMŰVELETEKET

Madridban havazik, ami nagyban megnehezíti a nagyobb hadműveleteket. A repülőgépek nem indulhatnak el, csak a nemzetiek tűzérsege folytatja a milícia állásainak bombázását.

A bombázás nagy pusztítást vitt végbe a Puerta del Sol környékén. A híres tér minden egyes házát találat érte. A földalatti vasút központi épületét gránáttalálatok a szó szoros értelmében kettéhasították.

A nemzetiek főhadiszállásának szombatán éjfélkor közzétett jelentése szerint a vörösök támadást intéztek a Mocala palota ellen. Támadást kíséreltek meg ezenkívül a Casa del Camponál is. A nemzetiek a támadásokat mindenütt visszaverték.

FRANCIA LAP FRANCO ELISMERÉSÉRŐL

Párisból jelentik: A Liberté a Franco kormányának Németország és Olaszország részéről történt elismeréséről azt írja, hogy

ez teljesen normális ügynek mondható. Nyilván közvetlen válasz ez arra a bolsevista elhatározásra, amely a spanyol ügyekbe való tényleges beavatkozásról szól.

A lap ezután a francia-szovjet egyezményről foglalkozik s attól tart, hogy ez az egyezmény Franciaországot esetleg a legrosszabb bonyodalmakba sodorhatja. A cikk »szegény bolondoknak« mondja azokat, akik a francia-szovjet egyezményben a béke legjobb biztosítékát ünnepelték. Szövetkezni lehet tisztességes emberekkel és olyanokkal, akik tudnak is segíteni, de ebből az esztelen paktumból mindkét előfeltétel hiányzik, — írja a Liberté.

ANGLIA ÉS A BLOKAD

Rómából jelentik: A félhivatalos Giornale d'Italia úgy véli, hogy az angol kormány rövid időn belül elismeri a két szembenálló fél hadviselői jellegét. Ennek következtében a Barcelona kikötője előtti ostromzárát jogosnak tartja s így

Anglia — méltóságának sérelme nélkül — kiadhatja az utasítást hajóinak, hogy a semleges hajókra vonatkozó szabályokhoz tartás magukat.

A lap úgy értesül, hogy az angol kormány a közeli napokban ilyen értelmű nyilatkozatot ad ki.

Washingtoni jelentés szerint az Egyesült Államok külügyi hivatala táviratilag utasította madridi nagykövét és a barcelonai amerikai konzult, hogy ha szükségesnek tartják távozzanak állomáshegyükről. Az Egyesült Államok hadihajókat küldenek Barcelonába a menekülők elszállítására.

Kereskedelmi hajókból hadihajók

A Reuter iroda tangeri jelentése szerint a madridi kormány a spanyol kikötőkben horgonyzó valamennyi kereskedelmi hajóját felfegyverzi abból a célból, hogy megakadályozza a hajózást a tenger-szorosokban illetve, hogy Spanyol-Marokkó partjait bombázza. A bombázást az I. Jaime és az Almirante Cervera hadihajók kezdik meg a jövő héten. A hajók új fegyverzeite szovjetorosz származású.

CABALLERO RENDELETEK-KEL AKAR HÁBORUT NYERNI

A Valenciába menekült Caballero kormány tagjai minisztertanácsot tartottak, amely után hivatalos közleményt adtak ki. A közlemény hangoztatja, hogy a Caballero kormány továbbra is egyedüli felelős képviselése a spanyol népet és a munkásszakszervezeteket, hogy a legszigorúbban kövessék a kormány rendelkezéseit, mert — mint a közlemény mondja —

»csak így nyerhetik meg a háborút«

SEMLEGES SÁVOT LÉTESÍTENEK MADRIDBAN

Burgosból jelentik: A nemzeti kormány értesítést küldött Londonba, hogy hajlandó hozzájárulni a Madrid északkeleti részén létesítendő úgynevezett semleges övezet határainak kibővítéséhez, hogy ott nemcsak Madridnak a harcokban részt nem vevő lakossága, hanem a madridi külképviseletek személyzete is elhelyezhe-

tő legyen. A semleges területet egy négyzetmérföld kiterjedésűre tervezik.

ELSÜLYESZTETTEK EGY MADRIDI GŐZÖST

Londonból jelentik: A Star értesülése szerint a nemzetiek egyik cirkálója, a tizezer tonnás Canarias

elsülyesztett egy hadianyagot szállító spanyol kereskedelmi gőzöst.

Egy vörös matróz életét vesztette, 16 megsebesült.

Horthy római útja az aktív békepolitika megkoronázása

— írja a magyar sajtó

Budapestről jelentik: A vasárnap reggeli budapesti napilapok vezércikkében foglalkoznak Horthy kormányzó római útjának jelentőségével. Ez az út — írják a lapok — esucespontja lesz azoknak a találkozónak, amelyek az utóbbi időben a római egyezmény keretein belül az olasz és magyar államférfiak között történtek. A magyar kormányzó római útja

ünnepélyes igazolása és megkoronázása az aktív békepolitikának.

Ezt a békepolitikát a római egyezmények vezették be, nemrégiben pedig a bécsi hármass értekezleten kimélyítették és kiszélesítették. Messze látható hirdetése a római találkozó annak a politikai iránynak, amely

a résztvevő államok érdekeinek összeegyeztetésén, az igazságon és a békén nyugszik.

Ez a találkozó nemcsak újlag megpecsétel az olasz-magyar barátságot, hanem minden bizonnyal hozzájárul az általános európai béke megteremtéséhez is.

Neurath január elején Bécsbe utazik

Bécsből jelentik: Schmidt Guido osztrák külügyi államtitkár Pápen bécsi követ és az osztrák szakértők kíséretében szombaton visszaérkezett az osztrák fővárosba. Bécsben elterjedt hírek szerint Neurath báró birodalmi külügyminiszter január elején adja vissza Schmidt államtitkár berlini látogatását.

Kétmillió agglégény van Olaszországban

Rómából jelentik: Az olaszországi agglégényadó 2 millió agglégényt érint. 1935-ben

az agglégényadóból közel 166 millió lírát vettek be.

Ezt az összeget az anya- és csecsemővédő intézetek javára fordítják.

HALLÓ!

Kokisi Mikimoto, a 79 éves távolkeleti gyöngykirály, aki régebben tésztagyártással foglalkozott, különös ünnepséget rendezett. Buddhának ajánlotta a körülbelül ötvenmillió gyöngy-kagyló lelkét, amelyet alkalmazottai a tengerből kihalásztak. Ilyen módon akarta kimutatni háláját az apró állatok iránt, amelyeknek óriási vagyonát köszönheti.

Egy londoni festőnő, Mrs. K. E. Reader, kiállítását rendezett „telepatikus” portréiból. Ezeket a portrékat műtermében készítette a festőnő, anélkül, hogy a modelleket vagy csak fényképeiket is látta volna. Állítólag „lelki kapcsolatba” lép velük. A kiállításról írt beszámoló az azt mondják, hogy a képek megkapó módon fejezik ki az ábrázolt személyek jellegzetességeit. A kiállítást igen sokan látogatták.

Capri kék barlangjában közönséges víz folyik, amely azonban kékek látszik. De az amerikai Lehigh Valley Kék folyója valóban kék s ha az ember megfürdik benne, kéken jön ki belőle. A folyó partján ugyanis igen sok amerikai festőgyár rendezkedett be s belőlük leginkább kék festék kerül a folyóba.

Ely Culbertson, a bridskirály, megtalálta az elpusztíthatatlan kártyát. Ez egy cellulozo-acetát anyagból, az úgynevezett „lumarithból” készül. A lumarith-kártyák látszatra ugyanolyanok, mint a papirkártyák, de nem kopnak és nem szakadnak meg, az az előnyük is, hogy „cinkelni” nem lehet őket.

Férj: Zöld szempilla, kármínpiros szája, szalmaszínű haj, zöld kalap, lazaszínű cipő, testszínű harisnya...
Feleség: Miért irod fel mindezt?
Férj: Hogy majd megismerjelek, ha kijössz a moziból.

A kalkuttai hatóságok is követték Bombay példáját. Kihirdették, hogy patkányfejeket is elfogadnak adófizetés fejében. A környéken ugyanis rendkívül elszaporodtak a patkányok és a henzülött lakosságot emmi más módon nem lehet rávenni a patkányok irtására. Az adótól jobban irtóznak, mint a patkányoktól s a patkányfejekkel megváltathatják, ezért szorgalmasan irtják ezeket a kártevő állatokat.

Willy Schaller Würzburgban nyilvánosan bemutatta Johann Reiter hegedűkészítő új találmányát, az oktávhegedűt. Ez az új hangszer középső helyet foglal el a brácsa és a cselló között. Az oktávhegedű a karon nyugszik s úgy hangolják és kottázzák, mint a hegedűt, de egy oktávval mélyebb hangokat ad ki.

Mint a Times írja, az angol repülőgépeken kellemtelenül elszaporodtak az egerek. Mérgegázzal, egérfogókkal — sőt macekákkel is próbálták kiirtani őket, de hiába. Az egerek konokul ragaszkodnak a repülőgépekhez. Vajon mi esábilja oda őket?

A „villamos lázzal” már embereken is sikeresen kísérleteznek Amerikában. Néhány évvel ezelőtt fedezte fel majdnem egyidőben a német Schliephake és az amerikai Whitney, hogy a rövidhullámok segítségével tetszés szerint emelni lehet az élőlények hőmérsékletét. Whitney erre a célra meg is szerkesztett egy miniatűr rövidhullámú leadót. Az Amerikából érkező hírek szerint a villamos láz éppúgy alkalmas gyógyító célokra, például paralízis esetében, mint a röntgénláz s megvan az az előnye, hogy kevesebb kockázattal jár és tetszés szerint szabályozható.

***

Letartóztatták a volgai német köztársaság kormányát

Tovább folyik a németek őrizetbevétele Szovjetországban

Varsóból jelentik: Moszkvából érkező hírek szerint

a 8. szovjetnaggyűlést, amelyet eredetileg november 25-ére tűztek ki, január 15-ére halasztották.

Moszkvai körökben azt hiszik, hogy a halasztás azért történt, mert a spanyolországi események a szovjet szempontjából kedvezőtlenül alakulnak és a szovjet mindjobban fokozódó geopolitikai válsága nyomozható hangulatot idézett elő Moszkvában.

A szovjet egész területén tovább folynak a letartóztatások és vizsgálatok. Az utóbbi időben a szovjet titkos rendőrsége a volgai német köz-

társaság területén is erélyes akciót kezdett. Az itt élő német parasztok közül több ezret már régebben kelet-szibériai táborokba száműztek, legutóbb pedig

Engelsben, a volgai német köztársaság fővárosában a kormány több tagján kívül letartóztatták és sokévi kényszermunkára ítélték a volgai német kommunisták legismertebb vezetőit.

A moszkvai német munkásklubot, amely kedvelt találkozóhelye volt a külföldről származó kommunistáknak, feloszlatták és a klub több tagját őrizetbe vették.

A koronatanu az esketés előtt meggondolta magát...

Érdekes házassági botrány a petrovgrádi járásbírótság előtt

Két rendkívül érdekes pert tárgyalt a járásbírótság, amelynek szereplői felváltva vádlók és vádlottak voltak. Elsőnek Csubenko Jevtimije orosz emigráns farkasdini aljegyző felesége volt a vádlottak padján, akit Ludajity Nevenka ottani postáskisasszony jelentett fel rágalmozás címén. Csubenkóné ugyanis a postaügyi miniszterlomban feljelentést adott be a postáskisasszony ellen és ebben azzal vádolta meg, hogy viszonyt folytat a férjével. A tárgyaláson két tanút hallgattak ki, akik elmondották, hogy egyszer késő este látták,

amikor a segédjegyző kijött a postáskisasszony lakásából

és látszott rajtuk, hogy esőkolóztak. Ki hallgatták a farkasdini jegyzőt is, aki előtt az aljegyző állítólag elhencegett, hogy viszonya van a szép postáskisasszonnyal, de a jegyző nem emlékezett semmire. A bíróság a féltékeny

asszonyt bűnösnek mondta ki, de nem szabott ki büntetést, mert mint az indokolásban megállapította, számos körülmény megerősítette az asszony gyanúját.

Ezután feleserőlődtek a szerepek. A vádlottak padjára a postáskisasszony és a segédjegyző kerültek, akiket a segédjegyző felesége házasságtöréssel vádolt. Ismét kihallgatták a jegyzőt, aki kijelentette, hogy nem emlékszik semmire, de

amikor meg akarták esketni valómására és meggyújtották a felesület mellett a gyertyákat, a jegyző keresztet vetett és beismerte, hogy az aljegyző egy ízben csakugyan elmondotta, hogy viszonya van a postáskisasszonnyal.

A bíróság a tárgyalást elnapolta és újabb tanukat hallgat ki.

Ébred aléltságából Pancsevo kereskedelmi élete

Pancsevo a vojvodinai városoknak abba a csoportjába tartozik, amelyiknél a fejlődés csigaléptekben halad csak előre. Ezt a veszélyt felismerte az itteni kereskedelmi egyesület és minden erejét latba veti, a viszonyok megjavítására. Így a Trombitás helyiségekben bemutató kiállítást rendezett, melynek tegnap volt a megnyitása.

A bemutató kiállítás a nyugati városok mintájára elvetette az elavult sablonos reklámozási módot és új utakon halad.

A kiállítást megtekintő szemlélőknek igazán van min legeltetnie a szemét, mert

csak tetszetős és gyönyör-

ködítő dolgokat lát.

A belépőt mindjárt leköti az egyes kiállító helyek fényárja, a sürgő-forgó mozgás, a gépek kattogó munkája, a csillogás, az ezer szín, mellyel a kiállított tárgyak vannak megvilágítva, hogy egymás mellől mindjobban kiríjanak.

— Itt az árut kínáló gépezetbaba hajlong, amott a gyermek mozi peregetti filmjét, a harmadik helyen meg egy porszívó gép fúj teljes tüdejéből olyan erősen, hogy egy színes reklámléggömböt melyre sulyocska van felakasztva, állandóan a levegőben tart.

Szólnak a gramfonok, bömbölnek a rádiók hangszórói, a kereskedők, — a sok kíváncsi kérdező-

nek mosolyogva adják meg a kívánt felvilágosítást.

— Pancsevo különösen ráfért ez az igazán sikerült bemutató, mert a vásárló közönség inkább a beográdi üzletek felé kacsingatott.

Hogy Pancsevón mi minden van és hogy meggyőződhezzünk arról milyen európai nivón a cipőipar, a hentes áru, a cukrász készítmények és a többi szakma egyenként és külön-külön ehhez tényleg szükséges volt ez a 6 napos bemutatás.

A pancsevói kereskedő elemnek szüksége van a vásárló közönségre és nem engedheti meg azt a luxust, hogy vevőit elveszítse és ezért ezt a bemutatót megrendezte, mielőtt még a beográdiak tették volna. A jövő eredményre a kilátások szerint (melyek kedvezőeknek ígérkeznek a pancsevói kereskedőkre) úgy látszik beválik az a régi közmondás: aki megelőzi a másikat, azé lesz a menyaszszony.

Mattanovich Kálmán

Japánban feltalálták a törhetetlen acélt

Tókióból jelentik: Kotaro Henda japán egyetemi tanár nagyfontosságú metallurgiai gyártási eljárást talált fel. Felfedezte az acél, nikkell és egyéb fémek repedezésének okát és eljárást talált fel a repedés kiküszöbölésére. Az új eljárás, amely a japán hadvezetőség titka marad, majdnem örökéletűvé teszi az ágyu-, gépfegyver- és puskaesőveket, valamint a hajók páncélfalait.

Romániában nyilvánosan meghélyeztik a zsebtolvajokat

Bukarestből jelentik: A bukaresti rendőrség — tekintettel a román fővárosban az utóbbi időben rendkívül mértékben elszaporodott zsebtolvajlásokra — elhatározta, hogy a rendőrileg nyilvántartott zsebtolvajokat összeszedi és

mindegyiknek a kezét és fülét lemoshatatlan anilinfestékekkel kenik be,

hogy a közönség azonnal lássa, kitől kell óvakodnia.

Büzbombás merényletek a newyorki mozikban

Newyorkból jelentik: A newyorki rendőrfőnök 150 főből álló mozgóőrséget szervezett a mozikban újabban sürűn előforduló büzbombamerényletek megakadályozására.

Nemrégiben 8 moziban dobtak egyidejűen büzbombákat.

A merényletek következtében 13.000 néző rohant vak rémületben az utcára. A tolongásban hetvenen megsébesültek.

*****

ÚJ KUTYAFAJTA KERÜLT EURÓPÁBA

Londonból jelentik: A londoni kutya kiállítás legnagyobb szenzációja egy Európában eddig ismeretlen kutyafajta: a mexikói csihuahua. Nemrég mutatták be Newyorkban s ott igen nagy sikert aratott. Valószínű, hogy a londoni kiállítás után Európában is el fog terjedni.

Impozáns külsőségekkel megalakult Petrovgrádon a Magyar Közművelődési Egyesület

Óriási közönség lelkes tapssal jutalmazta a kitűnő műsorszámokat

A jugoszláviai magyarság szeretettel teljes figyelmé és érdeklődése szombaton Petrovgrad felé irányult. A Magyar Közművelődési Egyesület tartotta alakuló gyűlését, s az ünnepi hangulat már a délutáni órákban szerteáradt a város magyar lakosságán, sőt külső képén is. Autókon és vonaton nemcsak a környező bánáti községekből, de a Dunabánság legtávolabbi vidékeiről is eljöttek a magyarság vezetői és képviselői hogy résztvegyenek a jugoszláviai magyarság jelentős kulturális ünnepén.

A nagyszámban beérkezett vidéki vendégeket és a magyarság petrovgrádi kiválóságait dr. Várady Imre látta teára vendégül a Várady családot hagyományosan jellemző testvéri, magyaros vendégszeretettel.

Az ünnepi est 8 óra után kezdődött a Centrál helyiségekben. A közönség zsufolásig megtöltötte a nagytermet, egyetlen szék sem maradt üresen, sőt a teremben oldalt is, hátul is, sűrű tömegekbe állottak azok a vendégek, akiknek nem jutott ülőhely, de mindenképpen szemtanúi kívántak lenni a lélekemelő kultúreművészetnek és a kiváló hozzáértéssel összeállított ünnepi műsornak.

Az estét a Magyar Közművelődési Egyesület alakuló gyűlése vezette be. Marton Andor közölte a hallgatóság nagy tetszésnyilvánítása közepette, hogy az illetékes hatóságok hálára érdemes megértéssel engedélyezték az egyesület megalakítását. Indítványozza, hogy az alakuló gyűlés elnökévé dr. Várady Imrét válasszák meg. Az egyhangú, lelkes hozzájárulás után dr. Várady Imre ismertette hatalmas beszédben az egyesület megalakulásának történetét, működésének tervét. Több mint hatvan esztendeje alakult meg a Torontói Magyar Közművelődési Egyesület, amely kényszerítő körülmények folytán szüntette be működését. A most megalakuló új egyesület nem a réginek teljes jogkörével kezdi meg munkáját, de célja a régi marad: a magyar kultúra előbbrevitele. Köszönetet mond dr. Vinczehidny Ernőnek, Tóth Paulának, Messinger Karolának, Juhász Ferencnek, Marton Andornak és mindazoknak, akik a régi egyesület megalakítása és felvirágoztatása terén elvállaltak érdemeket szereztek. Reméli, hogy az egyesület testvér-alakulata a szuboticiai Népkör is megkezdheti rövidesen működését. Az egyesület legfőbb célja, hogy az ifjúság bevonásával fejtsen ki termelő és eredményes munkát, a világnézeti ellentétek teljes kiküszöbölésével, az ifjúság lendületének és lelkeségének, s az öregek tapasztalatainak bölés és célszerű összeegyeztetésével.

Az óriási tapssal fogadott beszéd után Marton Andor olvasta fel a szervező bizottságnak a tisztikar és a választmány tagjainak

megválasztására vonatkozó indítványát. A gyűlés egyhangú, nagy lelkesedéssel megválasztották nyilvánította az alábbi tisztikart:

Elnök: Dr. Várady Imre, alelnök Kovács István prelátus, igazgató Marton Andor, ügyész dr. Borsodi Lajos ügyvéd, titkárok: dr. Várady József, Nagy Géza, Böhm Károly, háznagy Ambrózy Károly, pénztáros Ambrózy Zoltán, könyvtáros Grollshammer Béla, felügyelők: dr. Kuszing János, Guttmann Dániel, Várkonyi József. A választmány tagjai: Ambrózy Károly, Ágoston Károly, Báthory Endre dr., Brajjer Lajos dr., Burgeth József, Bencze Miksa, Bencze Zoltán, Benkovich Andor, Bencze Tibor, Borsody Ferenc, Berkovics Imre, Barth Ferenc, Bu Mihály, Demko István, Fischer Károly, Grosz Géza, Giffinger Imre, Gütek Manó, Gembár Kálmán, Heklai Pál, Heklai István, Kovácsik János, Karácsonyi Gyula, Kelemen János, Lisztai Tibor, dr. Magyar Károly, Módosy Zoltán, Nyárai Rezső, Szabó Zoltán, Szigeti Ferenc, dr. Stern Lázár, Tóth Ferenc, Schwirtlich Ernő, Ágoston János, Juhász Ferencné, dr. Kálmán Ferencné, Kern Ervinné, Végh Vilma, Kovácsik Aranka, Messzinger Karolina, Tóth Paula, özv. Vajda Lajosné Burgeth Rozsa.

A választmány vidéki tagjai:

Ambrus Arthur főesperes Novi Beesje, Bajer Alajos földbirtokos Boesár, Botka Béla földbirtokos Szári Léc, Bodor Gyula földbirtokos Nem. Elenir, Szentáldi Boday József plébános, Vujičević (Torda), gróf Pissangen Ernő földbirtokos Vajkovic, gróf Csekonic Sándor földbirtokos, id. Dániel Pál földbirtokos, Sztáriléc, Draxler Bruno földbirtokos Malí Torák, Draxler Lipót földbirtokos Malí Torák, Gachal János református esperes Debeljača, Hauschka György plébános Szokorenovac, Herrschbacher Dénes esperes Szaján, Mark Ernő földbirtokos Szárcsa, Jenovay Imre földbirtokos Ittebej, Léderer György földbirtokos Csóka, Ordý Ferenc kisgazda Ruszko Szeló, gróf Maldegghen Károly földbirtokos Novi Knjezevac, Palatinusz Imre földbirtokos Vel. Kikinda, Schulhoff Lajos földbirtokos Padej, Schulpe Vilmos Novi Knjezevac, Talliár Vilmos Novi Knjezevac, báró Tallián Tibor Novi Knjezevac, Tomka Károly református tiszteletes Vojlovica, dr. Vinczehidny Dezső V. Kikinda, végül Kaszás Sándor novibecseji, Kačskár József jermenovai, Káli András hetjini, Toldi Illés novacrnjai, Tóth János vujičević, Tóth Mihály ban. dvori, Gombos Antal gornjamuzsljai, Szabó János vel. kikindai, Tippolt Pál tobai, Keresztes Illés tobai, Pásztor Dezső rabei, Dontány Benjamin szusarai, Barta Sándor debeljačai és Mészáros Illés jazovói gazdaköri elnökök.

Dr. Várady Imre elnök indítvá-

nyára az alakuló gyűlés táviratban üdvözölte Sztójadinovic miniszterelnököt, Korosec belügyminisztert, Sztankovic földművelési minisztert és Rajes Szvetislav helyettes bánt. Várady dr. megköszönte a jelenlévők szíves közreműködését, s ezzel az alakuló közgyűlés befejeződött.

A műsort Fischer Károlynak, a kiváló petrovgrádi zeneszerzőnek Az ember tragédiája angyalok karának saját szerzeményű éneke vezette be. A tiztagu női énekkart a zenekar kísérete a szerző vezényletével. A szerzemény komoly zenéi érték, megérdemelné, hogy nagy zenekarok és nagy énekkarok is műsorukra tűzzék. Ezt a felfogást igazolta a bemutatott nyoman felzúgott hatalmas tapsvihar is. Dr. Kálmán Ferencné, Engel Maca, Berde Mária, Mécs László, Tamás Lajos, Reményik Sándor, Fekete Lajos és Szentéleky Kornél egy-egy versét szavalta kitűnő előadásban, megérdemelt nagy sikert.

Karácsonyi Gyuláné Kovácsik Irma Tarnay Lajos szerzeményeit énekelte dr. Várady Imréné zongorakísérettel. A kiváló énekesnő már az angyalok énekének előadásakor is kitűnő szülő betéteivel, pompás előadókészsége miatt még inkább érvényesült. De kijutott a tapsförgetegből dr. Várady Imrénének is, akiben már régóta az önfeláldozó példaadás nagyszínyűt tiszteli a jugoszláviai magyarság.

Dr. Török Béláné — Lucia — a Reggeli Ujság vasárnapi leveleinnek írója, lapunk vasárnapi számában megjelent A fiatal asszonyokhoz című csevegését olvasta fel. Bájos megjelenése, kitűnő előadókészsége az első pillanatban biztosítja számára a kapcsolatot a közönséggel, ami oly sok előadónak meddően áhított vágyakozása. A közönség feszült érdeklődése az előadás alatt pillanatig sem esőkent, a befejezéskor pedig dörgő tapsviharban nyert levelezést.

Mattanovich Erzsébet Liszt XIII. rapszódiaját játszotta zongorán. A nehéz feladat tökéletes megoldása méltó sikert aratott. Nyáray Rezső, a nagytehetségű előadó Fischer Károly és Sas György A kintornás című dalát adta elő. Megérdemelt sikert aratott a régi, nagy népszerűségűt befejezésül Bárány Györgyike énekelt gitárkísérettel. A magyarruhás előadót alig akarta a közönség leengedni a színpadról. Az ének szám méltó befejezése volt a kiváló hozzáértéssel megvalogatott komoly és nagy sikert aratott műsornak.

Az előadás után táncra perdült a közönség, s vidékiek, helybeliek egyaránt kitűnő hangulatban ünnepezték a jugoszláviai magyar kultúra kimagaslóan jelentős eseményét: a petrovgrádi Magyar Közművelődési Egyesület megalakulását. (ad.)

Bajmokon is megalakult a Magyar Közművelődési Egyesület

Csütörtök délután a magyar társadalmi életnek igen nagy fontossággal bíró kulturális eseménye volt: megalakult a bajmoki Magyar Közművelődési Egyesület. Ez alkalommal a bajmoki magyarság meghívta dr. Deák Leót és dr. Deák Imrét Szomborból, hogy ismertessék az alakítandó egyesület céljait s feladatát. Dr. Deák Leó és dr. Deák Imre igaz testvéri szeretettel eleget is tettek a kérésnek s az egybegyűlt közönség előtt hosszú, tartalmas, s lelkes beszédben ismertették az egyesület céljait és alapszabályait. Az elhangzott beszédek után dr. Deák Imre felolvasta a bajmokiak által összeállított tisztikar névsorát, melyet az egybegyűlt nagy lelkesedéssel hagytak jóvá: Elnök Herczeg Kálmán, alelnökök: Szakács Mihály és dr. Hajnal Lajos, titkárok: Imgrund Emil és Herczeg János, pénztáros Czindel János, ellenőrök: Kiss Károly, Révész Ottó és Odri Sándor, gazda Szakács Károly, könyvtárosok: Kókay Pál és Tóth Imre, választmányi tagok: dr. Berger Mátyás, dr. Matyasovszky Béla, dr. Rigó József, dr. Nagy Ferenc, Jeszenszky Ernő, Pfeifer István, Révész József, Kiss Ferenc, Kollár Péter, Gyuresik József, Kiss Péter, Polják József, Varga Antal, Licht Sándor, Lakatos György, Paor István, Csindel Antal, Burány Árpád, Kollár Márk, Hajnal István, Kirchmajer Nándor, Hajnal József, Schoffhauser József, Varga Sándor, Lukács Simon, Mojzesz Imre, Zajac Mihály, Zsigmond József, Köszei Ferenc.

John Barrymore negyedik házassága

John Barrymore, aki még néhány év előtt is Amerika legnépszerűbb hősszerelmese volt, a mexikói Yumában újféli házasságot kötött Miss Elaine Burrie-val, a 21 éves csinos hollywoodi színésznővel. Ez volt az 54 éves John Barrymore negyedik házassága. Első felesége, Catherine Harris, előkló newyorki társaságbeli leány volt, akit még 1919-ben vett feleségül. Másodsor Michaela Stranget költőnőt vezette oltárhoz a körülrajongott színész. Harmadik felesége Dolores Costello volt, akitől csak nemrégiben vált el. Érdekes, hogy Barrymore mind egyik házassága hét évig tartott. Elaine Barriet a filmszínész két évvel ezelőtt ismerte meg, amikor a fiatal leánytól szerelmes levelet kapott. Barrymore a jachtján kirándulásra vitte magával a fiatal leányt, de ott volt Miss Barrienek az édesanyja is. Amikor Dolores Costellótól elválasztották, egész Amerikában elterjedt a hír, hogy Barrymore feleségül veszi Miss Barriet-t, azonban a filmszínész valóságban menekült állítólagos menyasszonya elől, aki automobilon, vonaton sőt végül már repülőgépen üldözte őt. Végső kétségbeesésében a lány a Kansas City-i rádió útján intézett könyörgő szavakat az elrejtőzött John Barrymorehoz, akinek a szíve végül megesett rajta.

A „gyöngyvelő” Szimon Délafrikába szökött egy berlini táncosnővel

A budapesti rendőrség összeállította a világalakalor bünlajstromát

Budapestről jelentik: A berlini rendőrség házasságszédelgés büntette miatt elfogatóparancsot adott ki a jó családból való, magyar származású, Európászerte hírhedt Szimon Viktor ellen, aki nagy összeget esalt ki Essenben K. I. gyárigazgatótól. Szimon házasságot ígért a gyárigazgató leányának, több ezer márkát esalt ki tőle hozományelölég címén, majd megszökött és

csak eltűnése után derült ki, hogy veszedelmes nemzetközi bünöző férközött be az előkelő esseni családba.

A budapesti rendőrség nyomozást indított Szimon Viktor kézrekerítésére. A nyomozás során megállapították, hogy a pesti detektívek előtt jólismert kalandor nem Magyarországra szökött, hanem jó messze az európai metropolisoktól, amelyeknek detektívjei valamenyien ismerik már; jelenleg a dél-afrikai Cap Town-ban, Fokföldön él, legujabb áldozatával Werner Mary berlini táncosnővel, aki e pillanatban minden bizonynyal nem tudja, hogy

a legveszedelmesebb nemzetközi házasságszédelgő szöktette őt ki a bünös uton szerzett pénzzel Fokföldre.

A főkapitányseg detektívjei összeállították Szimon Viktor bünlajstromát. A megítévedt, elzüllött pesti urifiu, a fantasztikus detektívregények vakmerő kalandoraira emlékeztet, azokra a mindenre elszánt, frakkos banditákra, akik két életet élnek és

míg az elegáns estélyek forgatagában táncoltatják az előkelő hölgyeket, máris azon gondolkodnak, miképpen foszthatják ki őket.

Szimon Viktorral családja, még szülei is, akik előkelő, tisztos budapesti kereskedők voltak, megszakították az érintkezést. Már a háboru előtti években, amikor egész fiatalon alvilági emberekkel került összeköttetésbe és nagyarányu nemzetközi szélhámosságokban viitt vezető szerepet.

AZ ÖREGEDŐ HÖLGYEK IDEALJA

A háboru utáni években összeköttetésbe került Horváth Menyhérttel, az iemert nemzetközi kalandorral és ettől az időtől kezdve ugyszólván minden esztendőben forgalomba került a neve egy-egy nagyobb büncselekmény nyel kapcsolatban. „Perlschlucker”, „gyöngyvelő”: így hívták Szimon Viktort a nemzetközi bünözők alvilágában, ahol jól tudták róla, hogy

egyike a legnagyobb szerencsével operáló házasságszédelgőknek.

A kiélt arcu, monoklis Szimon, aki most 42 éves, leginkább öregedő hölgyeknek udvarolt, de a legmeghittebb órák hangulatában sem feledkezett meg arról, hogy alaposan szemügyre vegye:

hol tartják imádottjai értékes ékszereiket, amelyekkel azután egy óvatlan pillanatban továbbállt.

Nemesak Európa divatos fürdőhelyein: Nizzában, Cannesban, Doverban követett el házasságszédelgéseket, hanem Délamerikában is. Buenos Airesben egy dussgazdag kávéültetvényes leányának udvarolt. Egy este páholyt váltott az egész családnak az operai előadásra, ahol a dussgazdag kávéültetvényes sehogyan sem értette meg,

miért késik éppen a vendéglátó Szimon Viktor.

Mikor azután az előadás végeztével hazatértek, megértették mindent, Szimon — mialatt a család az operai előadást nézte végig — kifosztotta a lakást, elvitte a vitrinek értékes aranyholmijait, drágaköveit, de nem feledkezett meg a páncélszekrényről sem, amelyhez addig már

mesteri ügyességgel elkészített kulcsmásolatot szerzett.

Tudta, hogy rövid ideje van a menekülésre és bérelt moterosónakon szökött meg Buenos Airesből Szimon Viktor, aki azóta sem mert visszatérni Dél-Amerikába.

DARIDÓ BUDAPESTEN

Európába való visszatérése után egy hírhedt és jelenleg is börtönben ülő bünözővel, Mezei Ernővel került összeköttetésbe.

Vele már egy újrendszerű szélhámoszást követett el. Bécs egyik legelőkelőbb szállodájában kibéreltek két külön-külön álló, de egymás mellett fekvő elegáns, előszobás lakosztályt. A jóméjelenésű, mindig elegáns, biztos fellépésű Szimon felkereste a legnagyobb ékszerkereskedőket, kiválasztott néhány értékebb drágakövet,

megkérte a kereskedőt, hogy küldje fel szállodai lakosztályába, mert a drágakövet meg akarja mutatni feleségének is.

Az ékszerész segédjét leültette az előszobában és ő az ékszerkaszettákkal együtt bement szobájába. Azután a két szoba közötti ajtón besétált Mezei lakosztályába, ahonnan együtt szöktek meg az ékszerekkel együtt.

Magyarországon nemigen követett el szélhámoszást.

tudta, hogy itt ismerik a detektívek és így könnyen rendörkézre kerülhet.

Néhány évvel ezelőtt Budapesten járt. Nem volt pénze és szerette volna megvendégléni régi barátait. Bement az egyik nagy borpincészet belvárosi lerakataiba, ahol londoni kereskedőnek mutatkozott be, Szimon, aki jól beszélt németül, franciául, angolul és spanyolul, 150 „mintaüveget” vett át

a borlerakatokban. A „mintaüvegekből” lakásán nagy daridót rendezett és két napig tartó mulatságon látta vendégül egykori cimboráit.

Utoljára Csehszlovákiában került rendörkézre Szimon, aki kalandos multja alatt vendége volt az osztrák, angol, belga és francia börtönöknek is.

REPÜLŐGÉP A VIHARBAN

Prága egyik legelőkelőbb ügyvédjének feleségét csábította el Szimon Viktor, aki tudta, hogy

az asszony ékszerei közel 60.000 dollárt érnek.

Repülőgépen szökött meg Prágából az asszonnyal, de a repülőút szerencsétlenül végződött Szimon számára. A repülőgép viharba került, a pilótának vissza kellett kormányozni a gépet a prágai repülőtérre, ahol akkor már

detektívekkel együtt várta az ügyvéd a nemzetközi szélhámost és feleségét.

Szimon letartóztották, mert kiderült, hogy más szélhámoszágokat is követett el, aranyozott ezüstörákra vett fel nagyobb kölcsönöket szállodákban, mulatóhelyeken, ebből fedezte költséges prágai életmódját.

Szimon Viktort Csehszlovákiában csalásért másfélévi börtönre ítélték. A kalandor a börtönből való kiszabadulása után nemzetközi álhirlapiróvá ved lett át és a legutóbbi években előkelő testületek igazolványait sikerült megszereznie a következő névjeggyel:

M. V. SZIMON

editor of unit. newspaper infor. serv. l'observateur de l'Europe
NEWYORK GENEVE

Az igazolványokkal sikerült beférköznie K. I. családjába is. K. I. a Krupp-művek egyik igazgatója és leánya csakhamar szerelmes lett a különben rendkívül művelt és szellemes Szimon Viktorba.

AZ ESSENI SZÉLHÁMOSSÁG

Essenben ismerkedett meg egy budapesti kereskedővel, Polgár Andrásal, aki

mítsem tudott Szimon Viktor ka-

landos multjáról.

A gyárigazgató ez év nyarán jövendő vejevel Budapestre jött, mert Szimon azt mondta neki, hogy a magyar fővárosban szeretné megkötni a házasságot. Itt esalta ki tőle a pénzt is, azt állítva, hogy

lakást akar berendezni és néhány függő ügyét fogja elintézni.

Mikor már több ezer márkát sikerült kiesalnia a gyárigazgatótól, faképnél hagyta őt, de meglopta ismerősét, Polgár Andrást is, akinek iratait magával vitte és ugylátszik felhasználta több szélhámoszágánál, ughogy Polgárnak akaratán kívül is kellemetlenségei támadhattak volna az ügyből, ha iratokkal nem igazolta volna, hogy

voltaképpen ő is áldozata a veszedelmes nemzetközi kalandor-nak.

Szimon Viktor jövendőbeli apósával megbévezte, hogy Essenben fognak találkozni, azután a menyasszonnyal együtt térnek vissza Budapestre, hogy megkössék a házasságot. Közben hamis iratokat mutatott az esseni gyárosnak arról, hogy milyen vagyona van Magyarországon. Okiratokat, anya könyvi kivonatokat, amelyekkel

azt igyekezett bebizonyítani, hogy komolyak a házassági tervei.

Mikor 13.000 márkát esalt már ki az esseni gyárostól, kiutazott Genfba, ahol találkozott Werner Mary berlini táncosnővel. Genfből azután a táncosnővel együtt szöktek meg Fokföldre, ahol minden bizonynyal rövidesen rendörkézre kerül, ha csak időközben a rendőri körözés elől másik egzotikus országba nem tette át székhelyét a veszedelmes nemzetközi kalandor.

Nagy sikkasztást leplezték le Petrovgradon

A petrovgrádi államvasuti műhelyben nagyarányu sikkasztásnak jöttek a nyomára. A sikkasztásokat Komanenkov Petar napidijas számvevő követte el, aki a fizetési listákat állította össze. Komanenkov hamis adatokat vezetett be a listába és annak alapján jóval nagyobb összeget vett fel a pénztárból, mint amennyit a munkásoknak tényleg kifizetett. Eddig 17.000 dináros hiányt állapítottak meg. A megítévedt tisztviselőt letartóztatták. Beismeri a sikkasztást és azt vallotta, hogy a pénzt társaival együtt elmulatta.

Az ötös ikrek legszebbikét feleségül kérte Amerika leendő elnöke

Newyorkból jelentik: A kanadai híres ötösikrek egyike, az öt leány közül a legszebbik, Yvonne Dionne, házassági ajánlatot kapott. A newyorki újságok közlik a leánykérő levelet és a vőlegény arcképét, aki washingtoni jómódu szülők 8 éves elemiiskolás fia. A levelet így írja alá:

A te első férjed Bobby.

Azt írja többek közt: »Én vagyok az első, aki feleségül akar venni és senki sem szeret ugy, mint én. Rooseveltt után én leszek az elnök és megígérem neked, hogy ha háboruba kell menni, akkor te leszel az elnök.« Tudni kell, hogy a kiszemelt menyasszony 2 1/2 éves.

Nagy vihar volt Anglia partvidékén. A viharral együtt olyan felhőszakadás zúdult a vidékre, hogy az országutak mind víz alá kerültek

HIREK

Román katonai küldöttség utazik Varsóba. Bukarestből jelentik: Antonescu külügyminiszterrel együtt november 25-én katonai küldöttség is utazik Varsóba. A katonai küldöttséget Atanasescu tábornok, hadtestparancsnok vezeti.

Katalin-bál Moravicán. A sztáromoravicai önkéntes tűzoltótestület Katalin-bálján a pacsiri műkedvelő ifjak legjobb együttesével a „Szent Péter esernyője” című szindarabot mutatja be a Farkas-féle vendéglő nagytermében. Az előadást Kertész Ede rendezte. A bevetel tisztá jövedelme a tűzoltótestület pénztára javára szolgál. Az előadás után tánemulatság lesz.

BEZDÁNI HIREK. A BSE Katalin-estje iránt, mely — mint ismeretes — 25-én, szerdán este lesz, igen nagy az érdeklődés. Az est alkalmából három egyfelvonásos bohózat kerül színre és pedig az „Üzlet-üzlet”, a „3 legionista” és a „Nősülne jóházból való fiatalember.” Mind a három bohózat szenzációt jelent a bezdáni színpadon. A darabokban Vukovics István, Szántó József, Schwarz József, Schwarz Henrik, Hermann Pubi, Bilmajer Ferenc, Losonky Teri, Szántó Panni, Tabo Teri és Bilmajer Mici szerepelnek és így a kabaré sikere máris biztosítva van. Ejjelkor „Miss Sport” választás lesz. Jegyek elővételben kaphatók Kalinka Mihály trafikjában tíz és nyolc dináros árban. — Baranya villanyvilágítás történetét lassan a megvalósulás stádiumába jut. Könnyen lehetséges, hogy már karácsonyra kigyulladnak a bezdáni dunaparton a villanylámpák. A Batánára, valamint onnan Zmajevára való bevezetése a huzaloknak már nem nagy probléma és most már csak a két községben mulik. De mivel mind a két község is nagyon óhajta a villanyt, előreláthatólag a nyár közepéig ezeken a helyeken is kigyullad a villany.

Már többször megemlékeztünk arról, hogy a BSE műkedvelő szakosztálya a farsang napokra nagy meglepetéssel szolgál Bezdán közönségének. Mint ismeretes, eddig is a legjobb és a legsikerültebb előadásokat a BSE rendezte, amely egyben behozta a közönségre az operetteket. A BSE most a „Csárdás”-t adja elő, mely világhírűvé nőtte ki magát és még most is fut a budapesti színpadokon. A darabban Bezdán legjobb műkedvelőinek fel-

Tilos a teherhordás Törökországban. Izstanbulból jelentik: November elseje óta új törvény van életben, amely a „hamálok”, a Törökországban hagyományos teherhordók intézményét eltiltja és szigorúan bünteti azokat, akik teherhordással foglalkoznak, mert a jövőben csak autók és szekerek fuvarozhatnak terhet. Konstantinápolyban mintegy 10.000 és Ankarában körülbelül 4000 egykori teherhordó van, akik most városokként szövetkezettek létesítettek és kormánytámogatással teherautókat szereztek be, hogy megélhetésüket biztosítsák.

A szokott gazdag tartalommal jelent meg a Katolikus Naptár. A „Munka” kiadásában ezúttal tizenharmadszor jelent meg a Katolikus Naptár s ez a XIII. évfolyam mindennél jobban bizonyítja ennek a naptárnak létjogosultságát és szükségességét. A Katolikus Naptárt évről-évre nagy olvasóvárást várja, amely ezúttal sem fog csalódni várakozásában. A rendkívül izlées külsőt gazdag tartalom tölti ki, mint naptári rész, százötven vendémondó, hasznos tudnivalók, adomák, országos vásárok teljes jegyzéke stb. Külön említésre méltó a Gyönyösbokrétákról, települési ünnepekről írt színes beszámoló, szóban és képen. A Katolikus Naptár megrendelhető a „Munka” kiadóhivatalában, Szubotica, Park Kralja Petra 9.

Megfojtottak és kiraboltak egy nőt a Riviera-expresszen

A gyilkosok elrabolták az asszony pénzét

Párisból jelentik: A Riviera-expresszen borzalmas rablógyilkosság történt. Az expressz egyik II. osztályú kocsijának kalauza közvetlenül mielőtt a vonat befutott Ventimiglia olasz határállomásra,

az egyik fülkében egy fiatal nő holttestére talált.

A kalauz már másfél órája figyelte ezt a fülkét, mert még nem kezelte a női utas jegyét s csak arra várt, hogy az asszony felbredjen. Azt hitte, hogy alszik és nem akarta álmaiban zavarni. Az olasz határállomás előtt azonban már el kellett intézni a jegykezelést és ezért belépett a fülkébe, hogy felkeltse az asszonyt.

Nagy megdöbbenéssel látta, hogy a nő nem mozdul és arca már egészen szederjes. A ventimigliai határállomáson megállapították, hogy

rablógyilkosság történt és hogy az asszonyt megfojtották. Az áldozat egy Garolla nevű cannesi fiatal özvegy-asszony,

aki egy nagy francia csokoládégyár cannesi fiókjának volt a vezetője. Néhány nappal ezelőtt Lyonba utazott, hogy meglátogasson

sa ott élő nővérét. Mikor visszaindult Lyonból, a pályaudvaron még megemlítetté nővéreinek,

hogy rossz előérzetei vannak, mert gyanus alakokat látott ólálkodni a kocsijában.

Cannesban az özvegyasszony tíz éves kisfia hiába várta édesanyját, az asszony ekkor már halott volt és a Riviera-expressz tovább robbogott a holttesttel az olasz határ felé.

A rendőrségi vizsgálat megállapítása szerint a merénylők csak a készpénzre pályáztak és nem vették el sem az ékszereket, sem az egyéb értéktárgyakat. Ketten lehettek s miközben az egyik megtámadta az asszonyt, a másik a folyosón figyelt, hogy ne zavarják meg társát a munkában. A gyilkos az asszony

nyaka köré csavarta a sál

és addig húzta, amíg a szerencsétlen áldozat megfulladt. Ezután elrabolta a kizárólag az asszony minden pénzét s a következő állomáson társával együtt leszállt. Az özvegy asszonynál 4000 frank volt. A rendőrség lázasan nyomoz a rablógyilkosok után.

—o—

VRBÁSZI HIREK. Gutschon Dániel tanító mostanában töltötte be tanítói szolgálatának 50. évét. Gutschon, aki az iskolák államosítása előtt a református felekezeti iskolában tanított, igen odaadó tevékenységet fejtett ki a református egyház életében s mint levíta, a sztáribeseji hívek gondozása van reábizva. — A községtanács a keddi napon ülést tart, melyen többek között foglalkozni fog a fellátható szövőde részére nyújtandó pótdó kedvezményrel.

Vitorlásokon Mohácsról Indiáig. Mohácsról jelentik: Hónapokkal ezelőtt Mohácsról kalandos vilákkörüli utra indult Zeitvogel Vilmos, egy mohácsi gépész fia, aki vitorlásokon ereszkedett le a Dunán a Fekete-tengerig. Várnában összeharagkozott egy holland fiatalemberrel, aki szintén világlátó és most már együtt folytatják útjukat. Negyedik hónapja vannak az uton. Mindig a tengerpart közvetlen közelében 2—300 méterre haladnak a parttól s ahol szélcsend miatt vesztelni volnának kénytelenek, ott evezővel jutnak előre. Felkeresték Rodostót és Ciprus szigetén is voltak. Ezidő szerint Port Saidban vannak és onnan készülnek a Vöröstenengeren át Indiába, majd onnan Batáviába. Egy batáviailap rendszeresen közli a mohácsi fiatalember és a hollandus utitárs utazásait és kilátásba helyezte nekik, hogy Batáviába való érkezésük után álláshoz juttatja a két vakmerő fiatalembert, akik egy gyenge vitorlásokon neki mertek vágni a sokezer kilométeres tengeri utnak.

Füstbement milliók. Bécsből jelentik: Hivatalos statisztikai adatok szerint a múlt évben Ausztriában 290 millió értékű dohányárut szívtak el. Ebből az összegben a csomagokban árusított dohányon kívül 4.452.000.000 darab cigaretta és 104.459.000 szivar van benne. Bécsben leginkább cigarettát szívnak a dohányosok, még pedig minden emberre 976 cigarettát esik egy évben.

SZTÁRAKANIZSAI HIREK. Még 1934 szeptember 9-én történt, hogy Kálmán István kocsiával a marionetországban igyekezett Kanizsa felé, de időközben a kocsi elszundított s a szintén Kanizsára tartó Orovit Józsefné, Lukács Péter, Ruzsin Stefán és Bálint Jolán elloplák a kocsi alvó gazda 2 klarinétját, amelynek értéke 1000 dinár. A klarinétokat eladták potom árért 50—50 dinárért Bagi Jánosnak és Zsigrai Györgynek. A sztárankanizsai rendőrség most a tetteseket elfogta s beismerő vallomást is tettek. — A rendőrkapitányság szigorúan figyelmezteti a háztulajdonosokat, hogy a lakókat 12 órán belül a bejelentő hivatalban bejelenteni kötelesek, mert azok ellen, akik elmulasztják, büntető eljárást indítanak. — Mivel Kanizsán az utóbbi időben igen sok 10 és 50 dináros hamis érepenzt találtak, a rendőrkapitányság felhívja a lakosság figyelmét, hogy ha főleg idegen egyén jelentkezik hamis pénzzel, azt azonnal jelentsék a rendőrségnek.

A német tengeralattjárók nagyszerű új motorjai. Párisból jelentik: A Matin-ben Hector C. Ruwaler, az ismert angol tengerészeti szakértő érdekes cikket közöl a német hadiflotta legújabb tengeralattjáróiról. Megírja, hogy a német konstruktoroknak sikerült olyan motort szerkeszteniük, amely a tengeralattjárókat úgy a víz felszínén, mint a tenger alatt egyformán hajtani tudja. Idáig két motorra volt szükség: egy Dieselmotorra, amelyet csak a víz fölött lehetett használni, mert szinte percek alatt felemészítette a tengeralattjáróban lévő levegőt és egy villamosmotort, amelyet nehéz ólomtelepek tápláltak. A német találmány igen nagy állítólág 75%-os hely- és súly-megtakarítással jár. Az újonnan vízrebocsátott 32 német tengeralattjáró legnagyobb része már ilyen hidrogén és oxigén vegyületet használ

HORGOSI HIREK. Véres összecsapás színhelye volt pénteken este a horgosi cigánysor. Ittas cigányok valamin összeverekedtek. Előkerültek a bicskák is, úgyhogy valóságos kis esata fejlődött ki a legények között. Kolompár István veszedelmes tarkószerűt kapott. A verekedés többi résztvevője, akik között több könnyebben sérült is volt, a rendőrség közeledtével elmenekült. A szökésben levő szurkáló cigánylegények kézrekerítésére megindult a nyomozás. — Horgos polgársága élénk érdeklődéssel várja a december 6-i választásokat. A napokban már több megbeszélés is volt, melyeken a jelöléseket ejtették meg. — A közösi adóhivatal felhívja a háztulajdonosokat, hogy házbervallomásaikat legkésőbb november 30-ig az ötös számú szobában nyújtsák be.

Elfogtak egy körözött szentait kerítőnőt. Győri Anna 24 éves szentait leány négy évvel ezelőtt két fiatalkoru szentait lányt vitt Szubotica és erkölcstelen életmódra kényszerítette őket. Akkor letartóztatták, majd szabadlábra helyezték, de az eljárást folytatták ellene. A vádiratot nemsokára elkészítették, de nem tudták kézbesíteni a vádlottnak, mert Győri Anna ismeretlen helyen tartózkodott. Győri most újra megjelent Szentán, ahol letartóztatták és beszállították a szubotica törvényszék fogházába.

Jávai katonatiszt felesége lett egy debreceni urilány. Debrecenből jelentik: Regényes körülmények között ment férjhez Hágában nemrég egy ismeret debreceni urilány. A husz éves Sallay Vanda, akinek az apja rokkant főhadnagy, két évvel ezelőtt a debreceni nyári egyetemen megismerkedett Harry Hartberts holland főhadnaggyal, aki a gyarmati hadseregben szolgált. A jávai főhadnagy a nyáron ismét ellátogatott Debrecenbe és eljegyezte Sallay Vandát. Néhány héttel ezelőtt a vőlegény apja, aki ezredes a holland hadseregben, Hágába hívta a debreceni urilányt. Sallay Vanda repülőgépen utazott Hágába, ahol most megtartották a fényes esküvőt. A fiatal pár Olaszországon keresztül utazott Batáviába, Hartberts állomáshelyére.

Velenice és Turin közt olyan gyors motorvonatok fognak járni, hogy ablakaikat nem lehet kinyitni. Rómából jelentik: Most próbálták ki Torino és Novara között a Fiat-gyár új motorvonatait, amelyek a jövőben Velenice és Torino között fognak közlekedni. A motorvonatok ez alkalommal 102 kilométeres sebességet értek el s a legélesebb kanyarodókat is 150 kilométernél nagyobb sebességgel baj nélkül vették. A vonatok három kocsiból állanak: gépezetüket az első és a harmadik kocsiiban helyezték el. A nagy sebesség miatt az ablakokat nem lehet kinyitni és így különleges szerkezettel oldották meg a szellőztetést, amely egyúttal fűtő, illetőleg hűtőköszülékként is működik.

A francia drágaság. Párisból jelentik: A francia fogyasztási szövetkezetek országos egyesülete hivatalos lapjában igen érdekes adatokat közöl az árak emelkedéséről. A szaklap megállapítja, hogy az utolsó hónapok során 28—31 százalékkal emelkedtek az árak, egyrészt a magasabb munkabérek, másrészt a frank értékcsökkenése következtében. A negyvenórás munkaidő küszöbön álló bevezetése további 12 százalékos drágulást hozna, úgyhogy az árak emelkedése meghaladná a frank értékcsökkenésének arányát. Ez a drágulási arány a belföldi árucikkekre vonatkozik, a külföldi nyersanyagok felhasználása még magasabb árakat eredményez.

SPORT

A NAK szép játék után megérdemelten győzött az ingyijai vasutascsapat ellen

NAK-ZsSK 3:1 (2:0)

Az ingyijai ZsSK őszi kitűnő eredményei folytán olyan jó hírnévnek örvend Noviszádon, hogy a kellemetlenül hideg időben is mintegy 1000 néző jelent meg tegnap délután a NAK-pályán. Az eredeti összeállításon mindkét együttesben egy-egy változás történt, úgyhogy a két csapat Weiberg bíró szipjelére a következőképpen állt fel:

NAK: Sovén — Lerch I., Müller — Kurunczy, Thurzó, Kotrba — Frank, Lerch II., Welker, Kovács és Bódy.

ZsSK: Vulovics, Bányai, Sztefanovics, Wick, Zsifkovics, Jancsics, Rilly II., Jampscsek, Mihajlovics, Kovacevics és Fábán.

Kérdés után a ZsSK, szokása szerint, azonnal támadólag lép fel s közel negyedórán át erősen szorongatja a NAK kapuját. Itt azonban mindig becsuszik valami hiba, más részt a NAK védelme is kitűnően áll a lábán s így eredményt a vendégcsapat nem tud elérni. A 10. percben Bódy remekül vágja át a labdát Franknak, a pálya tulsó oldalára, a jobbszélső szép fejest küld a kapura, de Vulovics védi. Ez volt a mérkőzés legszebb jele, gólt érdemelt volna. Ezután lassan a NAK kezdi iránítani a játékot, de kimondott fölénybe nem jut, mert a ZsSK is veszélyes még. A 32. percben végre megszületik az első gól: Bódy lefutása után Welker kapja a labdát és védhetetlenül belövi. A 40. percben ugyanezt megismétli Frank a jobboldalon, lefut, középread és Welker megszerzi a második gólt.

Szünet után megint a ZsSK támad erősen, úgy látszik, jót tett nekik a pihenő. Gólt azonban csak a NAK védelmének hibájából tudnak szerezni a 10. percben a tartalék Fábán lövéséből. 2:1-re áll tehát a mérkőzés s most erősen belefekszenek a noviszádiak. A ZsSK megint kiadott mindent magából s a következő félórán már nem tud komoly ellenállást tanúsítani. A NAK egyre támad, szebbnél-szebb akciókat vezet, amelyek mindig egészséges lövésekkel nyernek befejezést. Talán az egész szezonban nem lóttak annyit a NAK csatárok, mint a mérkőzésnek ebben a szakában, de Vulovics kapus nagyszerűen véd s így eredmény csak a 25. percben születik. Ekkor Kovács a gólszerző. 3:1 a NAK javára, a kékfehérek fölénye folytatódik, a ZsSK csak az utolsó öt percben jut ismét szó-

hoz, de az eredmény már nem változik.

A NAK tehát legyőzte az őszi bajnokt, amelyről veresége ellenére is meg kell állapítani, hogy igen jó csapat. Mindkét félidőben egy-egy negyedóráig gyönyörű futballt mutattak be s ha a csatársorból az öreg Rilly nem hiányzik, talán egy gólnál többet is rúgtak volna. Az első negyedóra után azonban visszaesett az egész csapat s újra megalapíthattuk, hogy nem bírja az iramot. Az állóképességet azonban erős tréninggel és erős mérkőzésekkel meg fogja szerezni a ZsSK s bizonyos, hogy tavasszal is nehezen adja majd át őszi elsőségét másnak. Legjobb része a közvetlen védelem volt, abban is Vulovics kapus tűnt ki, a fedezet-sorban Zsifkovics, a csatársorban Kovacevics és Rilly II. volt a leghasznosabb.

A ZsSK dicsérete még nagyobb dicséretet jelent a NAK-ra nézve, amely ezt a jó csapatot meglehetősen biztosan tudta legyőzni. A kékfehérek ezuttal is a szép, stílusos összjátékukkal operáltak, a-

mely előbb-utóbb kifárasztja az ellenfelet s utána ők az urak a pályán. Győzelmüket főleg nagyobb állóképességüknek köszönhetik s annak, hogy a csatáraiak nagyon megtanultak löni. Ha a ZsSK kapusának nincs ilyen jó napja, a NAK féltucat góllal győzhetett volna. Egyénileg Müller, Thurzó, Welker, Frank és Bódy nevét kell kiemelni, de jók voltak a többiek is mind, ha a végzett munkájuk nem is volt olyan mutatós, mint az említetteké.

Weinberg bírónak nem volt nehéz dolga s azt hibátlanul vezette.

Az előmérkőzésen a NAK ifjúsági csapata 4:0 (2:0) arányban győzött a Trgovacski ellen Windisch (2), Molnár és Piukovics gójaival. A mérkőzés bajnoki volt, játékező: Mladenovics.

Egyéb noviszádi eredmények:

Vojvodina—Karagyorgye 2:1, ifjúsági bajnoki.

Szlávia—Isztra 2:0, II. oszt. bajnoki.

Rapid—Trgovacski 4:4, II. oszt. bajnoki.

Három meglepetést hozott a három szubotikai mérkőzés

Bunjevác—Sport 2:2 (2:0) — Zrinjszki—Szand 2:0 (0:0) — ZsAK—Szlávia 0:0

A szubotikai mérkőzésnek nem kedvezett az időjárás s a pályák látogatottsága minden eddiginél gyengébb volt. Ugy a paliesi, mint a szombori-uti pályán csupán 200 néző gyűlt össze, pedig az utóbbin kettős mérkőzést rendeztek.

A Bunjevác—Sport mérkőzés nyitotta meg a meglepetések sorát, mert a tavalyi másodosztályú csapat váratlanul elvett egy pontot nagy favoritnak tartott ellenfelétől. Az eredmény reális, mert az első félidőben a Bunjevác, szünet után pedig a Sport volt nagy fölényben, ami a gólokban is kifejezésre jutott. A Sport talán megszerezhetné volna a győzelmet a finisben, de Denegri a megítelt tizenegyest kapufának lötte. A mérkőzést Beleszlin jól vezette.

Még nagyobb meglepetést jelent

a SzAND veresége a Zrinjszkitől. A SzAND veresége ellenére is jobb csapatnak mutatkozott, de lagymatag játékmódorával nem érvényesült a lelkesen küzdő Zrinjszki ellen. Az első félidőben még a SzAND győzelme látszott valószínűnek, szünet után azonban a bíró kiállítja egyik játékosát, Bogdánt s a tíz emberre leolvadt csapat nem tudta elhárítani a vereséget. A mérkőzést Mészáros vezette, tárgyilagosan és hibátlanul.

Ugyanakkor a paliesi-uti pályán is meglepetés született, mert a bajnokesapat leadott egy pontot a Szláviának. Az első félidőben igen szép játék folyt s ekkor mindkét csapat megszerezhetné volna a győzelmet, de a védelmek kölcsönösen jobbak voltak a csatársoroknál. Szünet után esett a nívó s majdnem botrány tört ki.

Krausz játékező, akinek nem volt jó napja, a tizenhatoson kívül történt szabálytalanságért tizenegyest itélt a Szlávia ellen, de a határbírók megkérdése után visszavonta ítéletét. Erre nagy szó esata keletkezett a játékosok között, amelybe a vezetőségi tagok és néhány néző is beavatkozott, de a rendőrség eljött a tettegességnek. A mérkőzés második félidőjében egyébként a ZsAK volt fölényben, de Szabó, a Szlávia kapusa mindent védett. A ZsAK legjobb része szintén a közvetlen védelem volt, míg a mezőnyjátékosok közül Janjics középfedezet tűnt ki, aki kezdi visszanyerni régi nagy formáját.

Vasárnap Szubotícán játszik a román bajnokcsapat

Megírta a Reggeli Újság, hogy a emesvári Ripensia, Románia többszörös bajnoka, rövid jogoszláv túrára érkezik. A tura első állomása Szubotica lesz, ahol a ZsAK mához egy hétre, azaz november 29-én látja vendégül a kiváló román csapatot, melynek legyőzöttjei közt több közép-európai nagy csapat, köztük a prágai Szlávia is szerepel. A mérkőzést a Szokotadionban rendezik, amelynek futball pályáját ezzel a mérkőzéssel avatják fel ünnepélyesen.

DECEMBER 3-ÁN BEOGRAD—NOVISZÁD VÁROSKÖZI MÉRKŐZÉS?

Beograd város csapata december elsején Zagrebben játszik az ottani válogatottal s a beográdi alszövetség ezzel kapcsolatban tervbevette december 3-ára a Beograd-Lyublyana mérkőzés megrendezését. A lyublyanai alszövetség azonban kitért a mérkőzés megrendezése elől, mert Lyublyanában alig van érdeklődés a futball iránt s így a mérkőzés csak ráfizetéssel végződne. Ezért a beográdi alszövetség most a noviszádi alszövetséghez fordult, hajlandó-e fogadni december 3-án Beograd város válogatott csapatát. A noviszádi alszövetség még nem adott választ, de valószínűleg elfogadja az ajánlatot s így létre jön a két város válogatottainak mérkőzése, ami az őszi futbalszezon kimagasló eseménye lenne.

A SKÓTOK NEM TUDJÁK HOL VAN JUGOSZLÁVIA

Régi dolog, hogy a nyugati „művelt” államok hadilábon állnak a földrajzzal. Az angol iskolásfiú például egy életen át is alig tudja megtanulni saját hazájának, a nagy világbirodalomnak földrajzát s így nem csoda, ha más országokra nem marad ideje.

Ez a tétel most megint beigazodott a Gragyanszki angliai túráján. A Hearts elleni mérkőzés után bankett volt Edinburghban, amelyen Pogacsnik, a kiváló fedezet, egy szép skót lady mellé került. A társalgás során a skót hölgy megkérdezte, hogy ugyan merre is van az a Jugoszlávia, mire Pogacsnik ceruzát és papírt kért, lerajzolta Európa körvonalait s megmutatta, hogy honnan jött a Gragyanszki.

A skót hölgy — a közmondásos skót fukarság megcáfolására — nagyon gavallér volt a felvilágosításért: emléküli Pogacsniknak adta az ezüstnyelű ceruzát, amellyel Európát lerajzolta.

Petrovgrádon a Schwaebische legyőzte a Vojvodinát

SCHWAEBISCHE—VOJVODINA 3:1 (1:1)

I. oszt. bajnoki, bíró: Mirkovics

Sáros, mely talajon játszotta bajnoki mérkőzését a két csapat. Az eredmény némileg meglepetésnek számít, mert a mérkőzés favoritja a Vojvodina volt. Az első félidőben is ugyázt, hogy aránylag könnyen győzött, mert csaknem állandó fölényben volt, és a jobbnál-jobb gólhelyzetek egész sorát hagyta kiaknázatlanul. A 4-ik percben Kiss, négy percre rá pedig Beesajac lö kapu mellé alig néhány lépésről. A Vojvodina fölénye ellenére a Schwaebische lövi az első gólt Gruzling révén. A Vojvodina a 28. percben kiegyenlít meglehetősen potya góllal. Németh távoli lövését a Schwaebische kapusa tulkönyveden akarja védeni, és a labda a lába között a háló-

ba jut. A második félidőben megváltoznak az erőviszonyok. A Schwaebische rákapcsol, a Vojvodina csak tíz percig bírja az iramot, azután visszacsúsz. Fedezetsora dől ki, és noha a két hátvéd gyönyörűen küzd, a Schwaebische gólia a levegőbe lóg. A harmincadik percben meg is születik a vezető gól, Jaegl lövi. A Schwaebische győzelmét bebiztosító harmadik gól tizenegyéből esik. A Vojvodina háttvéde szabálytalanul szereli Bohnt, a megítélt büntetőt Jaegl góllá értékesíti. A játék általában egyenlő ellenfelek küzdelmét mutatta, a szerencsésebb csapat győzött. Mirkovics meglehetősen gyengén bírskodott.

A Dulcisz nyerte a vrbászi derbit

DULCISZ—VSC 2:1 (1:1) I. oszt. bajnoki, bíró Tamássy

A két vrbászi csapat bajnoki találkozója derbihez illően erős, kemény küzdelmet hozott. Mindkét csapat a legnagyobb erőbevetéssel feküdt a küzdelembe, s már az első negyedórán kiűnt, hogy a játékot az a csapat nyeri, amely jobban bírja az iramot. A Dulcisz bírta jobban s így győzelmét megérdemelt, bár a két félidő játékgörbójének egybevetése, a döntetlen eredményt is igazságosnak minősíthette volna. A vezető gólt Mondovics szerzi meg a Dulcisznak a 28. percben szabadrúgásból. Meglehetősen gyenge volt a gól, a VSC kapusa elkönyelműsködte, s a labda a lába között baktatott a hálóba. A VSC három perccel az első félidő befejezése előtt egyenlít.

Erlemann a góllövő. Az első félidő általában VSC fölényt mutatott, sok helyzetet elkönyelműsködtek a VSC-esatárok, bár a szerencse sem támogatta őket. Szünet után nemcsak helyet, de szerepet is cserélt a két csapat. Most a Dulcisz a mezőny ura, a VSC inkább csak védekezik. Jól védekezik, de egy félidőig öngól mégis mégis elhódítja a győzelmét és a két pontot a Dulcisznak. Lövés száll a VSC kapu felé, a kapus boxolni akarja, de a labda leperdül ökléről és a hálóba pattan. Szép volt a küzdelem és férfias, a Dulcisz közvetlen védelme részéről sokszor túl férfias. Tamássy jól vezette a nagy bírói felkészültséget is igénylő derbiküzdelmet.

Megint kikapott a Ferencváros

— A magyar nemzeti liga eredményel —

A magyar nemzeti liga tegnapi fordulójának kimagasló eseménye az Újpest—Ferencváros mérkőzés volt, amely 15.000 néző előtt folyt le az újpesti Stadionban. A mérkőzést, akárcsak két héttel ezelőtt a Hungária ellenit, a zöldfehérek ismét gyenge esatársoruk miatt veszítették el. Az Újpest ritkább támadásaival is veszélyesebb tudott lenni. Góljait az első félidőben Kállai, szünet után Vincze lötte. A Hungária—Phöbus mérkőzés úgy indult, hogy meglepetés lesz, mert az első gólt, tizenegyéből, a Phöbus szerzte meg P. Szabó révén. Utána azonban a Hungária fölénybe jön s megérdemelten győz. A gólok a következő

sorrendben estek: Müller, Müller (tizenegyéből), Cseh, Cseh. A nap legnagyobb meglepetését az amatőr Elektromos szerezte, amely Szegeden biztosan verte a saját pályáján még veretlen Szegedet. Nagy meglepetés a Kispest súlyos veresége is.

EREDMÉNYEK:

- Újpest—Ferencváros 2:0 (1:0)
- Hungária—Phöbus 4:1 (1:1)
- Nemzeti—III. kerület 1:1 (0:0)
- Budai 11—Kispest 5:1 (1:1)
- Haladás—Soroksár 2:1 (2:1)
- Elueltromos—Szeged 4:1 (3:0)

LIGA-EREDMÉNYEK:

- Beograd: Jugoszlávia—Konkordia 7:0 (2:0). BSK—BASZK 4:0 (2:0).
- Zagreb: Szlávia (O)—HASK 2:2 (1:0).
- Szarajevo: Szlávia—FC Lyublyana 3:1 (1:0).

— Berlin is közvetít már televíziós futballmeccseket. Berlinből jelentik: Vasárnap közvetítettek első ízben futballmérkőzést a távolbalátó készülékek számára. A Németország és Olaszország között lefolyt válogatott futball mérkőzés volt a távolbalátó rádió első sport attrakciója.

Velika Kikinda:

KOSZOVO—ZsAK 4:2 (2:0)

A Koszovo serleget ajánlott fel a kikindai csapatok részére s a futballtorna első mérkőzését tegnap délután játszották le mintegy 500 néző előtt. A mérkőzés nagy meglepetést hozott, mert a Koszovó győzelmére senki sem számított, legkevésbé a ZsAK, amely eleinte könnyen vette a dolgát s amikor látta, hogy baj lehet, fejtelennül kapkodott. A Koszovó ezzel szemben igen szépen, technikásan futballozott s teljesen rászolgált a szép győzelemre. Az első gólt a 13. percben Terzics, a másodikat a 15. percben Moldvai II szerzi s a Koszovó már 2:0-ra vezet. Szünet után a ZsAK összeszedi magát s már az első percekben egyenlít Szevanov majd Matkovics góljaival. Még egy ideig tart a ZsAK-főlény, de Moldvai II, a Koszovó kapusa nagyszerűen véd. Lassankint ismét Koszovó-főlény alakul ki s Davidov és Boros egy szép góllal beállítja a végeredményt. A mérkőzést Dorcics jól vezette.

ANGLIA

Arsenal—Middlesborough 5:3, Manchester City—Bolton Wanderers 2:0, Brentford—Westbromwich 2:1, Derby County—Grimsby Town 3:1, Everton—Portsmouth 4:0, Huddersfield—Chelsea 4:2, Liverpool—Manchester United 5:2, Preston—Birmingham 2:2, Leeds—Sheffield Wednesday 2:1, Sunderland—Stoke City 3:0, Wolverhampton—Charlton Athletic 6:1.

SKÓCIA:

Aberdeen—Clyde 3:0, Celtic—Third Lanark 6:3, Dunfermline—Partick Thistle 1:1, Falkirk—Dundee 5:0, Albion Rovers—Hamilton 3:2, Hibernians—Arbrough 4:1, Queen of Couth—Kilmarnok 1:0, Hearts—Queens Park 2:0, Rangers—St. Johnston 0:0, St. Mirren—Motherwell 3:0.

SI-TRÉNER JÖN NOVISZÁDRA

A noviszádi Téli Sport Club szombat este tartotta meg ezévi rendes közgyűlését a Trgovacskidombban, dr. Radivoj Kalenics elnöklésével. A közgyűlésen örömmel állapították meg, hogy a téli sport nagy fejlődésnek indult Noviszádon s ezért elhatározták, hogy Banyanin Branko hivatásos si-tréner szerződtetik Noviszádra. Foglalkozott a közgyűlés egy német cég érdekes ajánlatával is,

amely drótkötél pályát akar építeni a Fruskagorán Paragovó és a Venac között, ami lényegesen megkönnyitené a turisták közlekedését ezen a vidéken. A tárgyalások megindultak, de a terv megvalósítása még sok körülménytől függ. A közgyűlés egyébként tudomásul vette a titkári és pénztári jelentést s újra megerősítette tisztségében a volt vezetőséget.

JÓK A ZAGREBI BIRKÓZÓK

Szombat este a zagrebi volt Szokol-teremben Délnyugat-magyarországi birkózói vendégszerepeltek. Ellenfelük Zagreb válogatott csapata volt, amely óriási meglepetésre 17:1 arányban győzött a magyar vidéki csapat felett. A győzelem még ebben az arányban is teljesen megérdemelt. A verseny hat számból állt, tuss-győzelemért 3, pontozásos győzelemért 2 pontot kapott a győztes csapat s így született meg a 17:1-es eredmény, mert a zagrebiek a 6. számból ötöt tussal, egyet pedig pontozással nyertek.

VIII. Edvárd angol király meglátogatta a legújabb angol tengeralattjáró hajót

MAJD A PÓTVIZSGÁN

Gizike új ruhát kapott a vizsgájára. Másnap találkozik a szabónővel, aki megkérdi tőle:
— Na, Gizike, hogyan sikerült a vizsga?
— Hál' Istennek, elég jól...
— És mikor veszi fel megint azt a szép ruhát?
— Majd a pótvizsgára...

URÁNIA MOZI

November 19-től 24-ig

A Sátánsziget foglya

Ujból egy nagyszabású német nyelvű film, amely a legnagyobb filmelménye lesz. — Izgalmas drámai események.

Rendezte: JOHN FORD

WARNER BAXTER
ÉS GLORIA STUART

aki ebben a filmben a művész alkotásának tetőpontján áll

Előadások kezdete 2:45, 5, 7:15 és 9:15 órakor

ODEON Nov. 23-25-ig

A jéghegyek meghódítói

Két bátor ifju meghódítja a Matterhornt

Főszereplők:

Franz Schmidt, Theodor Loos, Theo Lingen

Gigantikus harc az örök hó és jég hazájában. — Ezen film a Los angeles-i olimpián a nagy sportaranyérmét nyerte. A film a novisztái Fruska Gora egyesületi rendezésében kerül bemutatásra.

Jéghegyről ajánlatos előre gondoskodni

Az utolsó lengyel trónkövetelő megrendítő halála a szegedi szegény-telepen

(Szeged, november.) Pénteken reggel Szegeden, a Somogyi-telep ötödik utcájában, rejtélyes körülmények között meghalt herceg Koszticzky Bernát. Érdekes és kalandos életű ember dől ki vele az élők sorából. Évtizedek óta Szegeden lakott és tősgyökeresen szegedivé változott a vérbeli herceg, akinek még a nagyapja vándorolt be valamikor 1848 körül Magyarországra... A Koszticzkyek azóta Szeged környékén éltek. Az utolsó Koszticzky, aki pénteken reggel rejtélyes véget ért a szegények által lakott Somogyi-telepen, kénytelen volt annak idején polgári foglalkozás után nézni, mert a hercegi rang csak erkölcsiekben segítette ki, de anyagiilag attól még éhenhalhatott volna. A herceg biztosító lett és mint biztosítási főfelügyelő vonult nyugalomba néhány évvel ezelőtt. Attól kezdve teljesen álmairól élt.

Az volt az álma, hogy egykor elfoglalhatja ősei trónját Lengyelországban.

Mert a Koszticzky hercegi familia három évszázadon keresztül adott királyokat az angyal népeknek... Már a menekült nagyapja is bejelentette több ízben igényét a trónra, aztán az apja is jelentkezett nem egyszer. Amikor elhunytak, ezt az örökséget tudták csak maguk után hagyni.

Bernát herceg, miközben biztosítási üzleteket akvizitált, egyre a trónról álmódott. Nyugalombavonulása után kiköltözött a Somogyi-telepre, szép házat vett és ott élte le utolsó éveit a legteltesebb visszavonultságban. Minden reggel hosszú sétát tett a kertjében és a szomszédok az ő sétái szerint igazították az órájukat, mert hallos pontosan szokott a sétákon megjelenni. Pénteken reggel a herceg nem jelent meg a sétán, mire a szomszédok rátrörték az ajtót és rátaláltak — holtan...

A rendőri bizottság lepecsételte az ajtókat, ami jelen esetben annyit jelentett, hogy a nemes hercegi család kikapusztult... Aki azonban a lepecsételés előtt szótnevezhetett a lakásban, rendkívül érdekes dolgokat tapasztalhatott ott. Az öreg herceg úgy látszik, törhetetlenül hitt abban, hogy visszakapja ősei trónját és ezért beszerzett mindent, amire a dícsőséges bevonuláshoz szüksége volt.

Fényes öltözékek sorakoztak a szekrényeiben, drágaköves kardok függtek a falon, egyik szék rény sarkában szépen összehajtván királyi palást húzódott meg.

Azonkívül rengeteg könyv és okirat tanuskodott arról, hogy Koszticzky Bernát komolyan vette álmait és alaposan felkészült a nagy napra. Találak az asztalon több kiáltványt, amelyet a szabad lengyel néphez intézett, mint Bernát király... Ismerősei tanuskodhatnak azonban róla, hogy nem volt elmebeteg, nagyon is komoly és megfontolt ur volt, aki ritkán beszélt törekvéseiről, csak azokat avatta lele terveibe, akik megnyerték tetszését. Ilyen ember pedig kevés volt. Csak egy-egy ember került vele olyan kapcsolatba, hogy megnyitotta előtte a szívet és beszélt a terveiről. Ezeknek a kedves embereinek stallumokat ígért az esetre, ha trónra kerül... És hogy ezt az ígértét milyen komolyan vette, bizonyítja az is, hogy

előlegeket is adott...

Jómódu ember volt és mivel magára alig költött valamit, mindig volt pénze, amiből leendő alattvalóit segítette...

Az utolsó állomás a törvényeséki orvostani intézetben lesz, ahol felboncolják Bernát herceget a halál okának pontos megállapítása végett...

A Somogyi telepi ház piros hatóság pecsétjével sirtója hercegi gazdáját.

A teketeruhás hölgy parfümjé

Írta: GASTON LEROUX

51

De ha önnek érdeke volt, hogy megmutassa neki, hogy Larsan nem önben, hanem az ön alakján kívül létezik, akkor van egy eset, amelyben ez az érdek közvetlen szükségessé válik. Képzeld el... mondom: képzelje el, kedves Darzac ur, hogy ha egyszer, ha csupán egyetlenegyszer — akaratlan ellenére — önmaga személyében keltette volna életre Larsant Mathilde szemében, nos, akkor, ismét mondom, akkor abba a helyzetbe került, hogy mindig újra és újra életre kellett őt keltenie az ön saját személyén kívül... hogy bebizonyítsa a feleségének, hogy ez az új életre kelt Larsan nem az ön személyében lakozik! Miként ön is mondja, Darzac ur, e föltámadás vitte el az ön boldogságát. Nos, ha ez a föltámadás nem lehet szándékos, akkor csak egy lehetőség van... akkor véletlenül történt!

És nézze, miként világosodik meg az egész ügy... Óh! én sokat tanulmányoztam a bourgi incidentst... (csak kombinálok... ne ijedjen meg...) Ön ott van Bourban, a büffében. Azt hiszi, hogy a felesége, mint mondta, a pályaudvaron kívül vár önre... Miután befejezte a levélírást, szükségét érzi, hogy bemenjen kissé a vasúti kocsiban lévő fűkájukba rendbehozni magát s mint átváltozó meszer egy pillatást vetni a maszkjára. Így gondolkodik: még néhány órai komédiázás, aztán tul vagyunk a határon, egy kis helyen, ahol végre igazán az enyém lesz, végleg az enyém s akkor leteszem a álarcot (mert ez az álarc mégis csak fárasztja önt! és pedig annyira fárasztja, hogy a fülkébe érve, néhány percnyi pihenőt engedélyez magának) és leveszi az álarcot!... megkönnyebbül, amikor leveszi ezt a hazug szakállt, a szemüveget s éppen e pillanatban kinyílik a fülke ajtaja... Felesége rémülten pillantja meg a tükörben azt a sima arcot, Larsan arcát s kétségbeesetten, rettenetes kiáltással menekül... Ah! ön azonnal átlátja a veszélyt: elveszett ha felesége nem látja meg azonnal, másutt, Darzacot. Gyorsan újra felveszi tehát az álarcot, a fülke hátsó ablakán át kiugrik a kocsiból s odaér a büffébe, még a felesége előtt, aki egyenesen odarohant önért! Aláva találja önt. Még annyit ideje sem volt önnek, hogy leüljön. Minden megmentve? Sajnos! nem! Az ön szerencsétlensége csak most kezdődik... Mert a kegyetlen gondolat, hogy ön talán Darzac és Larsan egy személyben: nem hagyja többé nyugton Mathildeot. A Perronon, amint elhaladnak egy gázlámpa mellett, hirtelen ránéz önre, ele-

reszti a kezét s mint egy örült, hanyatt-homlok berohan az állomásfőnök szobájába... Ah! ön ezt is megérti! Azonnal el kell üznie a rettentő gondolatot... Ön ki lép az állomásfőnök szobájából, de azonnal visszahúzódik s bezárja maga mögött az ajtót s most ön is azt állítja, hogy e pillanatban ön is látta Larsant! Az ő megnyugtatóására s egyben a mi megtévesztésünkre — az esetre, ha ő el merné árulni nekünk a gondolatát — ön az első, aki értesít bennünket... egy táviratot küld nekem! Nos! ugye mily világos lesz így minden! Ön kénytelen beleegyezni, hogy csatlakozzon Stangerson tanárhoz, mert különben madame Darzac egyedül utána utazna az édesapjának! S miután még semmi sem veszett el, ön reménykedik benne, hogy majd helyreüti a dolgot... A Rochers Rougeson madame Darzac, a hit és kétség órái után, annyira eltávolodik öntől, hogy ön — visszahódítása végett — szükségét érzi, hogy ismét megmutassa neki Larsant. Ezért, mikor elénk akar utazni Cannesig s Ranceék kikísérik a Menton-Garavan-i pályaudvarig, ön a legelső állomáson, Mentonban, leszáll, felveszi Larsan képét s így mutatkozik Mentonban sétáló barátaink előtt. Ezután tényleg elének jön — elem s Sainclair ur elé — Cannesbe s mikor együtt utazunk visszafelé, megtudja Rance urtól, aki elének jön Nizzába, hogy éppen madame Darzac volt az, aki Mentonban nem vette észre Larsant. Erre ön még aznap este egyenesen a Tour Carrée ablakai alatt, Tullio bárkájában, mutatkozik Larsan képében!... Lása, kedves Darzac ur, miként válnak a látszólag legbonyolultabb dolgok is egyszerre roppant egyszerűvé s logikusan megmagyarázhatóvá, — ha gyanum megerősítést nyer!

(Folytatjuk!)

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Novisztád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
 Telefon: 21-37, éjjel 20-58
 Felelős kiadó: **Andréo Dežo**
 A kiadóhivatali munkák vezetője: **Blazek Ferenc**
Pretpilata — Előfizetés:
 Egy óra . . . . . 20— dinár
 Két óra . . . . . 40— dinár
 Három óra . . . . . 55— dinár
 Félévre . . . . . 110— dinár
 Egész évre . . . . . 200— dinár
 Izlazi svakodnevno — Megjelenik naponta
 Pošt. čekovni račun — Postacsekkszámla:
 Zagreb, 46.692

APOLLO NOVEMBER 20-01

Moszkva-Sanghai

Főszereplők:

DOLA NEGRİ, Wolfgang Keppler, Gusztáv Diesel

Rendező Paul Wegener — Szenczácsán lebilincselő és érdeklésítő nagyfilm